

MATEMATIKA И МАТЕМАТИЧЕСКО ОБРАЗОВАНИЕ, 2013
MATHEMATICS AND EDUCATION IN MATHEMATICS, 2013
Proceedings of the Forty Second Spring Conference
of the Union of Bulgarian Mathematicians
Borovetz, April 2–6, 2013

ДИСКУСИЯ
„СТУДЕНТСКИТЕ ОЛИМПИАДИ ПО МАТЕМАТИКА —
СЪСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВИ“

Сава Гроздев, Владимир Тодоров, Паскал Пиперков

Студентските олимпиади по математика са важен стимул за повишаването на интереса на студентите към математиката. Те създават условия за обмен на опит и информация за състоянието на преподаването на математика в различните държави и висши училища.

България има над 40 годишен опит в това направление.

Целта на тази дискусия е да обсъдим сегашното състояние и перспективи на тази очевидно полезна дейност.

Обзор на съществуващите олимпиади и състезания по математика

- I.** Висшите училища понякога провеждат вътрешни кръгове за подбор на своите представители в Националната олимпиада – за жалост често пъти това не е необходимо, тъй като или няма достатъчно желаещи за участие в олимпиади, или пък тези студенти, които могат да участват, са твърде малко.
- II.** Продължава организираното от доц. д-р Тонко Тонков Студентско състезание по математика, което се провежда два пъти годишно. Следва да отбележим, че инициативата на доц. Тонков е изцяло лична, което, разбира се, заслужава адмирации. За жалост, тя не решава проблемите относно интереса на студентите към математиката, които са наистина важни (и това е една от целите на предложената дискусия).
- III.** Централно място в годишния кръг на този род състезания, естествено, заема Националната студентска олимпиада по математика. Тя се провежда през месец май и в нея участват около 20 висши училища.
- IV.** Има и няколко международни олимпиади за студенти. През март от 2007 г. насам се провежда SEEMOUS. Също така познати са олимпиадите на Джон Джейн, в Острава и международната в Иран. В последната скоро не е имало български участници.

Какво е състоянието на организацията на НСОМ? През 2010 г. бе последната основна преработка на Регламента на Националната студентска олимпиада по математика. В него се предвижда постоянно действащ изпълнителен орган, който ръководи организацията на олимпиадата — Национална комисия. Тя бе създадена по подобие на съответните органи за ученическите олимпиади и за да бъде представителен орган пред Министерството на образованието, младежта и науката (МОМН), Съюза на математиците в България (СМБ) и сродните организации в чужбина, висшите училища и спонсорите. Оттогава получаваме и подкрепа от страна на Министерството, изразяваща се в частично финансиране. В сайта на МОМН се публикуват ежегодно съобщение за предстоящата олимпиада, Регламентът, Националната комисия, конспектът, сайтът на олимпиадата и класирането.

Националната комисия се събира допълнително веднъж годишно — през февруари, когато определя Журито, конспекта и решава други основни въпроси по организацията на олимпиадата. Оперативно, решенията се вземат задочно по имейл. Няма собствен архив, печат и бюджет. Финансовите средства минават през СМБ или висшето училище — домакин.

Основните функции на Журито са да състави състезателните теми и инструкциите за оценяване, както и да арбитрира спорните случаи. Съблюдаваме в Журито да са включени представители на всички групи висши училища, като председателят е от висшето училище — домакин. Оценяването на писмените работи се организира от Националната комисия, която накрая разпределя наградите. От 2007 г. насам по подобие на международните олимпиади, на половината от участниците се присъждат медали. На всички студенти се издават сертификати за участие.

Висшето училище — домакин, организира настаняването на участниците, осигурява канцеларски материали и размножителна техника. То създава и нарочен сайт, в който има актуална информация по организацията и провеждането на олимпиадата. Домакинът поема и голяма част от разходите за олимпиадата.

Все още жалим висшите училища, които командироваат своите представители, като организираме олимпиадата в три дни, от които съществен е един ден. Само техническата конференция е вечерта на предишния ден (петък). В рамките на основния ден се провежда откриването, състезанието, проверката на задачите, констестациите и награждаването (по време на официална вечеря). Опитът от международните олимпиади показва, че е добре мероприятиято да се провежда повече дни, за да може по-спокойно да се изпълнят всички дейности. Може да остане време за културни мероприятия или екскурзия.

Какво трябва да бъде бъдещето на Националната студентска олимпиада по математика? Какво е нужно да се промени в подготовката и организацията? Как да бъдат привлечени и останалите висши училища за участие в олимпиадата? Да се усложняват или да се опростяват предлаганите задачи? Може ли тази олимпиада да излъчва националния отбор за участие в международни олимпиади?

Как да се подобри финансирането на олимпиадата и на подготовката за международни състезания? Досега тази тежест пада основно върху висшите училища и фондация „Еврика“. Добре би било да разчитаме на по-голяма финансова помощ от страна на МОМН, както и на други организации.

Сава Гроздев
Институт по математика и информатика
Българска академия на науките
ул. Акад. Г. Бончев, бл. 8
1113 София
e-mail: sava.grozdev@gmail.com

Владимир Тодоров
Университет по архитектура, строителство и геодезия
бул. Хр. Смирнески № 1
1046 София
e-mail: vtt_fte@uacg.bg

Паскал Пиперков
Великотърновски университет „Св. Св. Кирил и Методий“
катедра Математически анализ и приложения
ул. Арх. Г. Козарев № 3а
5000 Велико Търново
e-mail: ppiperkov@yahoo.com